

รายงานการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ครั้งที่ ๒/ ๒๕๕๐

วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้เข้าประชุม

๑. นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นพ.มงคล ณ สงขลา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	รองประธานกรรมการ
๓. นพ.พลเดช ปิ่นประทีป	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๔. นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นายชาติรี ช่วยประสิทธิ์	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖. พลตำรวจโทธีรภูมิ บุตรศรีภูมิ	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. นายบุรี แก้วเล็ก	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๘. นายประวิทย์ ลี่สถาพรรวงศา	แทนประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๙. นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๐. นายวิชัย อัมราลิขิต	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองพนัสนิคม	กรรมการ
๑๑. นพ.ชัยพร ทองประเสริฐ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ	กรรมการ
๑๒. นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ	กรรมการ
๑๓. ศ.(พิเศษ)พลโทพิศาล เทพลีธา	ผู้แทนทันตแพทยสภา	กรรมการ
๑๔. ภก.ศ.(พิเศษ)ดร.ภาวิช ทองโรจน์	ผู้แทนสภาเภสัชกรรม	กรรมการ
๑๕. รศ.สมชาย วิริยะยุทธกร	ผู้แทนจากสภาเทคนิคการแพทย์	กรรมการ
๑๖. ศ.เกียรติคุณ ดร.วิจิตร ศรีสุพรรณ	ผู้แทนสภาการพยาบาล	กรรมการ
๑๗. นางสุนนา ตันตเศรษฐี	ผู้แทนสภากายภาพบำบัด	กรรมการ
๑๘. นพ.วิชัย โชควิวัฒน์	ผู้แทนจากคณะกรรมการวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ	กรรมการ
๑๙. นายยรรยงชัย โควัฒนาภรณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๐. นางศรินา ปวโรฬารวิทยา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๑. ดร.เสรี พงศ์พิศ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๒. รศ.กฤตยา อาชวนิจกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๓. นายสุรินทร์ กิจนิตยชีวี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๔. รศ.จิราพร ลิ้มปานานนท์	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๑	กรรมการ
๒๕. นางดวงพร อิวรัตน์	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๒	กรรมการ

๒๖. นายสุวัฒน์ ณะพิงค์พงษ์	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๓	กรรมการ
๒๗. นายธีรวัฒน์ ศรีปฐมสวัสดิ์	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๔	กรรมการ
๒๘. ผศ.ดร.วิรัตน์ ปานศิลา	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๕	กรรมการ
๒๙. รศ.ศิริชัย ชัยชนะวงศ์	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๖	กรรมการ
๓๐. นายสุชาติ สูงเรือง	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๗	กรรมการ
๓๑. นายณรงค์ ตั้งศิริชัย	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๘	กรรมการ
๓๒. นายสุรพงษ์ พรหมเท้า	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๙	กรรมการ
๓๓. นายสนั่น วุฒิ	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๑๐	กรรมการ
๓๔. นางมาริษา เนตรใจบุญ	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๑๑	กรรมการ
๓๕. นายคลอง ชื่นอารมณ	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๑๒	กรรมการ
๓๖. นพ.ประพจน์ เกตราภาค	ผู้แทนองค์การภาคเอกชนเขต ๑๓	กรรมการ
๓๗. นพ.อำพล จินดาวัฒนะ	ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ คสช.	กรรมการและเลขานุการ
๓๘. นางปิติพร จันทรทัต ณ ออยุธยา	ปฏิบัติหน้าที่รองเลขาธิการ คสช.	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๙. นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร	ปฏิบัติหน้าที่รองเลขาธิการ คสช.	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่เข้าประชุม (เนื่องจากติดราชการอื่น)

๑. ศ.เสน่ห์ จามริก	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒. ศ.นพ.สมศักดิ์ โล่ห์เลขา	ผู้แทนแพทยสภา
๓. นายพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นพ.พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
๒. นพ.ศุภกิจ ศิริลักษณ์	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
๓. นพ.ชวินทร์ ศิรินาค	กรุงเทพมหานคร
๔. นายประภักดิ์ นนทไสย์	กรุงเทพมหานคร
๕. นายรณรัตน์ เทียนประทีป	กรุงเทพมหานคร
๖. นางกัญญารัตน์ จิรจินดา	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗. นายไพศาล เจียนศิริจินดา	เครือข่ายสมัชชาสุขภาพภาคเหนือ
๘. นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์	เครือข่ายสมัชชาสุขภาพภาคกลาง
๙. นายวิเชียร คุตตวัส	เครือข่ายสมัชชาสุขภาพภาคกลาง
๑๐. นายไพศาล ลัมสถิต	แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๑. นพ.อุกฤษฏ์ มลิินทางกูร	พนักงาน สช.
๑๒. นางอรพรรณ ศรีสุขวัฒนา	พนักงาน สช.

๑๓. นายอนุศักดิ์ สุภาพร	พนักงาน สช.
๑๔. นายวิสุทธิ บุญญะโสภิต	พนักงาน สช.
๑๕. นางสาวจิตติพร คหัญฐา	พนักงาน สช.
๑๖. นายสุรศักดิ์ บุญเทียน	พนักงาน สช.
๑๗. นางสาวสุนีย์ สุขสว่าง	พนักงาน สช.
๑๘. นางสาวสมพร เฟื่องคำ	พนักงาน สช.
๑๙. นางพลินี เสริมสินสิริ	พนักงาน สช.
๒๐. นางสาวกรรณก ตันตระกูล	พนักงาน สช.
๒๑. นางสาวภรณา เหมपालะ	พนักงาน สช.
๒๒. นางวรรณวิมล ขวัญยาใจ	พนักงาน สช.
๒๓. นางนิรชรา อัครธีรากล	พนักงาน สช.
๒๔. นายอภิราชย์ ชันธเสน	พนักงาน สช.
๒๕. นางสาวสิระกาญจน์ มโนทัศน์ันท์	พนักงาน สช.
๒๖. นางสาวศิริธร อรไชย	พนักงาน สช.
๒๗. นางจุไรรัตน์ โตคำงาม	พนักงาน สช.
๒๘. นางสาวชญาดา พักน่วม	พนักงาน สช.
๒๙. นางสาวชลาลัย จันทวดี	พนักงาน สช.
๓๐. นางสาวกนกวรรณ นิลปักษ์	พนักงาน สช.

เปิดประชุมเวลา ๙.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจาก ศ.นพ.ประเวศ วะสี เป็นผู้มืบทบาทสำคัญต่อการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศไทย จึงได้เรียนเชิญท่านมามอบแนวคิดในการทำงานต่อไปในอนาคตในวันนี้ และจะขอใช้เวลาสำหรับการระดมสมองร่วมกันว่าจะทำให้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ประกาศใช้แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

นอกจากนั้น ประธานได้กล่าวสวัสดิ์ปีใหม่ และแจ้งว่ามีหลายหน่วยงานได้นำของขวัญปีใหม่ มามอบให้แก่กรรมการทุกท่านในวันนี้ ประกอบด้วยของขวัญจาก นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ ประธานกรรมการบริหาร จากกรมอนามัย จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. และจากสถาบันวิจัยสังคมและสุขภาพ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

ในการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมตั้งเอกสารประกอบวาระที่ ๒ จึงเรียนมาเพื่อที่ประชุมพิจารณา
รับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ โดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ ๓ การระดมสมองเพื่อร่วมกันพิจารณาว่าจะทำให้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานกรรมการได้กล่าวเรียนเชิญ ศ.นพ.ประเวศ วะสี แสดง
ปาฐกถามอบแนวคิดในการทำงานต่อไปในอนาคต

ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้ชี้ให้เห็นวิกฤติของระบบสุขภาพของโลกและของประเทศไทย ซึ่งเป็น
สาเหตุสำคัญที่ต้องมีการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศที่เป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะได้ขยายคำนิยามของคำว่า
“สุขภาพ” ว่า ไม่ใช่แค่เรื่องโรคและการเจ็บป่วยเท่านั้น แต่เป็นระบบที่เชื่อมโยงกันทั้งเรื่องกาย จิต สังคม
ปัญญา ฉะนั้น สุขภาพจึงเป็นเรื่องของทุกคน ของสังคม และถ้ามองจำกัดแบบเดิมก็จะแก้ไขปัญหาไม่ได้ อัน
นำมาซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับระบบสุขภาพซึ่งใหญ่กว่าระบบบริการสุขภาพ การแพทย์และสาธารณสุข และ
เครื่องมือที่สำคัญก็คือ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ใช้แนวคิด สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา คือ
ใช้องค์ประกอบ ๓ อย่างมาบรรจบกัน คือ ความรู้ การเคลื่อนทางสังคม และอำนาจรัฐหรือการเมือง
มาบรรจบกันจึงจะสำเร็จ ใช้เพียง ๑ หรือ ๒ มุมก็จะไม่สำเร็จ ซึ่งจะสังเกตได้จากองค์ประกอบของ คสช. ที่มี
องค์ประกอบครบทั้ง ๓ ส่วน และมี สช. ที่เป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่เป็นเลขานุการ มีหน้าที่เชื่อมความรู้
เชื่อมสังคม และเชื่อมการเมือง มีกลไกสมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือให้เกิดการเชื่อมโยงกันทั้ง ๓ มุมและ
เชื่อมโยงกับ คสช.

และ ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศว่า
ควรดำเนินการใน ๓ เรื่อง คือ

๑. การสร้างเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมกันว่า อยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไร ฉะนั้น
จึงควรเคลื่อนไหวให้คนมาสร้างเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วม โดยเอาสุขภาพหรือสุขภาวะเป็นตัวตั้ง มิใช่กำไร
สูงสุด ซึ่งสุขภาวะมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชนและระดับประเทศ และสิ่งที่ต้องทำ
ควบคู่กันไปคือ การสร้างความรู้ให้แก่ประชาชน ฉะนั้น การสร้างระบบการสื่อสารที่ทำให้คนไทยรู้ความจริง
จึงเป็นเรื่องจำเป็น

๒. การวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างสังคมสุขภาวะในอุดมคติกับความเป็นจริง ซึ่งช่องว่างที่พบ
จะเป็นสิ่งบ่งบอกว่า จะต้องทำอะไรเพื่อไปสู่สังคมอุดมคติดังกล่าว

๓. การพัฒนาจากฐานล่าง เหมือนการสร้างเจดีย์ที่ต้องสร้างจากฐานไปสู่ยอด แต่ที่ผ่านมา
ประเทศไทยเราสร้างจากยอดลงสู่ฐาน ทั้งเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่าง
ไม่มั่นคง ฉะนั้น จึงควรช่วยกันส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง ภายในห้าปีก็อาจจะเกิดสันติสุข ถ้าคนไทย
ทั้งหมดเข้าใจตรงนี้ก็เกิดการเปลี่ยนแปลง

หลังจากจบปาฐกถา มีกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปได้ดังนี้

นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน เสนอว่า ควรเร่งสร้างความเข้าใจในเรื่องสุขภาพอย่างเป็นระบบ ไม่แยกส่วน และเชื่อมโยงสถาบันต่างๆในสังคม เช่น ครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน สถานประกอบการ โรงเรียน รวมทั้งสถาบันทางศาสนา ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน นอกจากนี้ ควรให้ความรู้ด้านสุขภาพในเชิงส่งเสริมและป้องกันให้แก่ประชาชน เช่น การออกกำลังกาย อาหาร สวนสาธารณะ เป็นต้น

นพ.ชัยพร ทองประเสริฐ เสนอให้พิจารณาการสร้างกลไกในระบบตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้ามาร่วมประชุม คสช. เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบมีศักยภาพ โครงสร้างและปริมาณแตกต่างกัน

นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ เสนอให้ที่ประชุมมีระบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกรอบนโยบายจากที่ประชุม คสช. กับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พลตำรวจโทธีรวุฒิ บุตรศรีภูมิ มีความเห็นว่า การดำเนินงานภาคการเมืองเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก ฉะนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการเมืองที่บริสุทธิ์ทุกระดับที่ใกล้เคียงกัน ตั้งแต่ระดับ อบต. จนถึงระดับชาติ

รศ.ศิริชัย ชัยชนะวงศ์ เสนอให้มีการจัดเวทีทำความเข้าใจต่อบทบาทของผู้แทนองค์กรภาคเอกชนใน คสช. กับผู้แทนองค์กรภาคเอกชนของจังหวัดต่างๆ

นายวิชัย อัมราลิขิต ได้กล่าวเห็นด้วยกับสิ่งข้อเสนอของ ศ.นพ.ประเวศ วะสี แต่ที่ผ่านมาโดยส่วนใหญ่ ส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการโดยท้องถิ่นมิได้เข้ามาร่วมเท่าที่ควร เช่น ในเรื่องการถ่ายโอนสถานีนอนามัยที่ควรมอบให้องค์กรท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลแทนกระทรวงสาธารณสุข

นายสุรินทร์ กิจนิตยชีวี เสนอให้มีการจัดเวทีระดมสมองร่วมกันระหว่างสมาชิก คสช. เพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกัน และช่วยกันกำหนดแนวทางการทำงานและพัฒนาประเทศร่วมกัน

นายสนั่น วุฒิ เสนอให้มีการพัฒนาอาสาสมัครให้เข้ามาเป็นฐานพลังในการขับเคลื่อนเรื่องนี้ โดยเฉพาะอาสาสมัครที่เป็นเยาวชน

มติที่ประชุม มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารนำข้อเสนอจากกรรมการไปพิจารณาและใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะเรื่องการจัดเวทีระดมสมอง คสช.

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ การก่อสร้างอาคาร สช. สวรส. และ พรพ.

นางปิติพร จันทรทัต ณ อยุธยา ผู้ช่วยเลขาธิการ ได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบถึงมติคณะรัฐมนตรีที่ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี ๒๕๕๑ (ผูกพัน ๓ ปี) ให้กับสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำหรับก่อสร้างอาคารศูนย์การสร้างและจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาาระบบสุขภาพเป็นอาคาร

๖ ชั้นในวงเงิน ๑๗๑.๙๕๗ ล้านบาท โดยจัดงบประมาณผ่าน สวรส. สำหรับเป็นสถานที่ทำงานของ สช. สวรส. และสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล(พรพ.) ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ก่อสร้างประมาณ ๔ ไร่ภายในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการหาผู้รับจ้าง และจะเริ่มก่อสร้างได้ในต้นปี ๒๕๕๑ น่าจะแล้วเสร็จประมาณปลายปี ๒๕๕๓ จึงเรียนมาเพื่อที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

๔.๒ โครงการจัดตั้งหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทย

นางปิติพร จันทรทัต ณ อรุณยา ผู้ช่วยเลขานุการ ได้มอบหมายให้นางนิรชรา อัครวิธีากุล พนักงาน สช. นำเสนอรายละเอียดต่อกรรมการตามเอกสารแนบวาระที่ ๔.๒ ดังนี้

ระบบสุขภาพไทยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่มีพัฒนาการควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมไทยมานับแต่อดีต ครั้นเมื่อการแพทย์ตะวันตกเผยแพร่เข้าสู่สังคมไทย ทำให้ระบบวิธีคิดทางการแพทย์ของไทยเปลี่ยนทัศนคติไปเป็นการแพทย์แบบชีวภาพและทฤษฎีเชิงโรคมามากขึ้นตามลำดับ เหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นนับเป็นประวัติศาสตร์และพัฒนาการของระบบสุขภาพที่ทรงคุณค่าแก่การเรียนรู้ ในขณะที่เดียวกันการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่เกิดขึ้นกับระบบสุขภาพไทย เช่น การปฏิรูประบบสุขภาพ การกระจายอำนาจ การปฏิรูประบบราชการ นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ล้วนเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ที่สำคัญต่อระบบสุขภาพด้วยเช่นกัน

การจัดตั้งหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ระบบสุขภาพไทย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการโดยจัดทำเป็นโครงการในระยะเวลา ๕ ปี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมทำนุ บำรุง รักษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสุขภาพไทย

๒. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของระบบสุขภาพไทย ตลอดจนพัฒนาการด้านสังคม การเมืองที่เกี่ยวข้อง

๓. เพื่อดำเนินการวิจัยและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนเพื่อสร้างความร่วมมือกับสถาบันต่างๆ ในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ความเข้าใจในมิติทางสังคมของสุขภาพและการแพทย์

๔. เพื่อสร้างสรรค์และปลูกฝังสำนึกและความภาคภูมิใจต่อความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งในการดำเนินงาน มีความก้าวหน้า ดังนี้

๑. เตรียระบบและสร้างเนื้อหาในระยะ ๓ ปีแรก

๑.๑ สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นการสร้างความร่วมมือทางวิชาการด้านการจัดทำฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ทางการแพทย์และรูปแบบการจัดสัมมนาผู้รู้เห็นประวัติศาสตร์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติและ The Welcome Trust for the History of Medicine, University College London และ Centre for Contemporary British History ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหอสมุดประวัติศาสตร์การแพทย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกและวารสาร

ประวัติศาสตร์การแพทย์ที่มีชื่อเสียง รวมทั้งยังเป็นองค์กรที่มีฐานข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รู้เห็นที่ใหญ่และครอบคลุมประเด็นต่างๆมากที่สุด

๑.๒ รวบรวมและจัดระบบเอกสารหอจดหมายเหตุและวัตถุพินิจภัณฑ์ ดังนี้

- เอกสารสำหรับจัดเก็บในหอจดหมายเหตุ ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สุขภาพ การแพทย์และการสาธารณสุขไทย เอกสารส่วนบุคคลที่มีคุณูปการต่อระบบสุขภาพไทย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของการปฏิรูประบบสุขภาพและการดำเนินงานหลังการมีพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

- หลักฐานและวัตถุสำหรับจัดเก็บในพินิจภัณฑ์ ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงานสาธารณสุข อุปกรณ์ทางการแพทย์ตะวันตก และตะวันออก ข้าวของเครื่องใช้ที่สะท้อนระบบสุขภาพไทย เช่น อาหาร การละเล่น

๑.๓ จัดสัมมนาผู้รู้เห็น (Witness Seminar) ประวัติศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขไทย เพื่อประมวลความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือวิวัฒนาการของสิ่งที่เกิดขึ้น ในช่วงชีวิตของผู้รู้เห็น โดยการเชิญผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มาร่วมสนทนาบอกเล่าเรื่องราว ตามความทรงจำ และมีการจดบันทึกไว้เพื่อการจัดการความรู้ต่อไป

๒. การดำเนินการในช่วงที่อาคารของ สช. ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยในระยะ ๒ ปีหลัง โดยจะเป็นการย้ายเอกสารและวัตถุมาจัดแสดงและริเริ่มให้บริการค้นคว้าเอกสารเบื้องต้นในหอจดหมายเหตุและพินิจภัณฑ์

ทั้งนี้ การดำเนินการได้มอบหมายให้สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขและสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ดังรายละเอียดในเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๔.๒

จึงเรียนมาเพื่อที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ดังนี้

นางสุนา ตันตเศรษฐี เสนอให้เพิ่มเติมหลักฐานหรือวัตถุที่แสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อสุขภาพ เช่น การนั่งพับเพียบ การอาบน้ำ การแบกข้าวสารเป็นกระสอบ การก้มหลังทำนา หรือวิวัฒนาการของส้วม ที่แต่เดิมใช้การขุดถ่ายในทุ่งและวิวัฒนาการมาตามลำดับ รวมทั้งการพัฒนาของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสุขภาพ

นายชาติรี ช่วยประสิทธิ์ เสนอให้แยกการจัดแสดงออกเป็น ๒ แนวคือ การแพทย์แผนไทยรวมอายุรเวท กับการแพทย์ตะวันตก และให้คำนึงถึงการสร้างกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนคนรุ่นหลังด้วย

นพ. วิชัย โชควิวัฒน์ แจ้งเพิ่มเติมว่า หอจดหมายเหตุส่วนหนึ่งจะจัดไว้ที่อาคารที่แสดง แต่เรื่องราวที่จะนำเสนอมีมากไม่สามารถนำมารวมไว้ที่เดียวได้ แต่ควรสร้างและเชื่อมโยงกับสถานที่นำเสนอที่มีอยู่ทั่วประเทศเป็นลักษณะเครือข่ายด้วย

มติที่ประชุม รับทราบและให้เลขานุการนำข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปพิจารณาดำเนินการ

วาระที่ ๕ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐

๕.๑ เลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ ประธานกรรมการบริหาร ได้รายงานว่ จากการประชุม คสช.ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร ตามระเบียบกรรมการสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในกรรมการบริหาร สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่ง ประธาน คสช. ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสรรหาแล้วนั้น

บัดนี้ คณะอนุกรรมการดังกล่าวได้ดำเนินการแล้ว โดยมีหลักการสรรหา ดังนี้

๑. ให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ตามมาตรา ๓๙ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. มีประสบการณ์ที่เหมาะสมในแต่ละด้านโดยเฉพาะเกี่ยวกับการบริหารองค์กร

๓. มีความหลากหลาย

๔. มีอาวุโสมากพอสมควร

๕. เป็นผู้ที่เคยมีส่วนร่วมกับการบวนการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติที่ผ่านมา

ในการสรรหาได้ดำเนินการตามระเบียบฯ โดยพิจารณาเรียงเป็นรายด้าน ลงคะแนนเลือกโดยวิธีลับให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านละ ๒ คน ดังนี้

■ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

คนที่ ๑ นายกิตติศักดิ์ สินธุวิช

คนที่ ๒ นพ.สุพรรณ ศรีธรรมมา

■ ด้านบริหาร

คนที่ ๑ รศ.ดร.อนุชาติ พวงสำลี

คนที่ ๒ นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล

■ ด้านสื่อสารมวลชน

คนที่ ๑ นางสุภาวดี หาญเมธี

คนที่ ๒ นางวิลาสินี พิพิธกุล อดุลยานนท์

■ ด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

คนที่ ๑ นายพิชัย ศรีใส

คนที่ ๒ นายวีรพงษ์ เกรียงสินยศ

■ ด้านสุขภาพ

คนที่ ๑ รศ. วิลาวัลย์ เสนารัตน์

คนที่ ๒ นพ.บุญชัย สมบูรณ์สุข

ดังรายละเอียดในเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๕.๑

จึงเรียนมาเพื่อที่ประชุมพิจารณาเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร
ด้านละ ๑ คน

ที่ประชุมจึงได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาเสนอ โดยใช้วิธีการ
ลงคะแนนลับ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ คือ นายกิตติศักดิ์ สินธุวนิช
๒. ด้านบริหาร คือ รศ.ดร.อนุชาติ พวงสำลี
๓. ด้านสื่อสารมวลชน คือ นางสุภาวดี หาญเมธี
๔. ด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม คือ นายพิชัย ศรีใส
๕. ด้านสุขภาพ คือ รศ.วิลาวัลย์ เสนารัตน์

มติที่ประชุม เห็นชอบให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการบริหาร และมอบหมายให้
เลขาธิการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อลงนามแต่งตั้งต่อไป

๕.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ

นางปิติพร จันทรทัต ณ อยุธยา ผู้ช่วยเลขาธิการได้มอบหมายให้นางอรพรรณ ศรีสุขวัฒนา
พนักงาน สช. นำเสนอให้ที่ประชุมทราบถึงมติคณะกรรมการ คสช. ครั้งที่ผ่านมาก็ให้ความเห็นชอบระบบและ
กลไกการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาตินั้น เพื่อให้การจัดทำธรรมนูญเป็นไปตามระบบและ
กระบวนการที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

๑. ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ โดย
มี นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช เป็นประธาน เลขาธิการ สช. เป็นกรรมการและเลขาธิการ ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ มีกรรมการที่มาจากหลายภาคส่วน จำนวนประมาณ ๓๐ คน
สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการมอบหมายให้ประธานและเลขาธิการพิจารณาเสนอประธาน คสช.
แต่งตั้งต่อไป

๒. ให้คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบภาพรวมของการดำเนินงานตามระบบและกระบวนการยกร่างธรรมนูญว่า
ด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ที่ คสช. ให้ความเห็นชอบแล้ว

(๒) จัดทำกรอบการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ โดยเน้นกระบวนการ
มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม

(๓) รับผิดชอบการยกร่างเนื้อหาสาระเฉพาะประเด็นตาม มาตรา๔๗(๑)(๒)(๓)อันเป็น
แนวคิด และทิศทางร่วมของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติทั้งฉบับ รวมถึงรับผิดชอบยกร่างสาระ
ประเด็นอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(๔) พิจารณาเนื้อหาสาระทั้งในภาพรวม และประเด็นย่อยให้สอดคล้องกันและจัดทำเป็นร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ

(๕) นำร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเสนอเพื่อรับฟังความเห็นในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ และหรือด้วยวิธีการอื่นตามความเหมาะสม

(๖) นำเสนอร่าง ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติต่อ คสช. เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็น

(๘) หน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ คสช. มอบหมาย

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายต่อแนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญแห่งชาติกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถจำแนกได้ ๒ แนวทาง คือ

- แนวทางที่หนึ่ง : เห็นชอบตามที่เสนอ
- แนวทางที่สอง : ให้ความเห็นชอบเฉพาะผู้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้เพื่อให้เกิดกระบวนการการมีส่วนร่วม ควรให้ คสช. เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกรายชื่อกรรมการด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ โดยมี นายแพทย์บรรลพ ศิริพานิช เป็นประธาน เลขานุการ สช. เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒. เห็นชอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๘ ข้อ ตามที่เสนอ
๓. มอบหมายให้ประธานคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญฯ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ร่วมกับประธานกรรมการบริหาร และผู้แทนจาก คสช. จำนวน ๓ ราย ประกอบด้วย นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ นพ.ประพจน์ เกตุรากาศ และนายศิริชัย ชัยชนะวงศ์ เป็นคณะทำงานพิจารณาเสนอองค์ประกอบและรายชื่อคณะกรรมการจำนวนประมาณ ๓๐ - ๓๕ คน และนำเสนอต่อ คสช. เพื่อให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๖ เรื่องเพื่อพิจารณา

๖.๑ การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อลดผลกระทบด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประธานกรรมการแจ้งขออนวาระนี้ออกจากการประชุมในครั้งนี้

๖.๒ ร่างระเบียบคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยเบี้ยประชุมที่มีเบี้ยประชุมของ คสช. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐, พ.ศ....

ประธานกรรมการแจ้งขออนวาระนี้ออกจากการประชุมในครั้งนี้

๖.๓ ร่างประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัด และการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น พ.ศ.

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร์ ผู้ช่วยเลขานุการ นำเสนอว่า ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ คสช. วางหลักเกณฑ์และวิธีการจัดและการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นนั้น บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดและการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น พ.ศ.... ดังรายละเอียดในเอกสารประกอบการประชุมวาระที่

๖.๓

จึงเรียนมาเพื่อที่ประชุมพิจารณา

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบความถูกต้องว่า จะต้องออกเป็น “ประกาศ คสช.” หรือ “ระเบียบ คสช.”

๒. สร้างความชัดเจนในการกำหนดแนวทางการจัดสมัชชาเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น ตามข้อ ๓ ในหมวดที่ ๑ ว่าต้องมีองค์ประกอบครบทั้ง ๘ ข้อหรือไม่

๓. ในกรณีที่การจัดสมัชชาสุขภาพที่ทำทั้งในเชิงพื้นที่และประเด็นรวมกันอยู่ จะขัดแย้งกับข้อความที่ระบุไว้ในประกาศว่า “การจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น” หรือไม่ จะใช้คำว่า “และหรือ” แทนคำว่า “หรือ” ได้หรือไม่

๔. ขอทราบแนวทางการจัดและการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นที่สำนักงานกำหนดตามข้อ ๔ หมวด ๒

๕. ให้สร้างกลไกการสื่อสารหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นตามประกาศนี้ให้สาธารณะทุกภาคส่วนรับทราบโดยทั่วไป

๖. ประกาศฉบับนี้มีได้จำกัดการจัดสมัชชาสุขภาพหรือกิจกรรมที่องค์กรต่างๆทำอยู่เดิม แต่หากจะขอรับการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพจาก คสช. จะต้องปฏิบัติตามประกาศนี้

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัด และการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น พ.ศ. ตามเสนอ โดยประกาศนี้มีได้จำกัดการจัดสมัชชาสุขภาพหรือกิจกรรมต่างๆที่

- ทำอยู่เดิม แต่หากขอรับการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพจาก สช. จะต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ อย่างไรก็ตาม การจัดสมัชชาสุขภาพสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งทุนอื่นๆได้ด้วย ทั้งนี้ ควรสร้างกลไกการสื่อสารให้สาธารณะทราบและเข้าใจโดยทั่วไป เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และให้นำข้อสังเกตจากที่ประชุมไปใช้ในทางปฏิบัติด้วย
๒. ให้เลขานุการนำเสนอแนวทางการจัดและการสนับสนุนการจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ หรือสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นที่กำหนดตามข้อ ๔ หมวด ๒ ให้ที่ประชุม คสช. รับทราบในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ นัดหมายการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑

เพื่อการประชุมคสช.เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นระบบ ฝ่ายเลขานุการจึงขอกำหนดเวลานัดหมายการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ ในวันจันทร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ กระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๕๐ น.

นางสาวสมพร เพ็งคำ
นายวิสุทธิ บุญญะโสภิต
นางสาวจิติพร คหัญฐา
ผู้จัดทำรายงานการประชุม

นพ.อำพล จินดาวัฒนะ
นางปิติพร จันทรรัตน์ ณ อยุธยา
ผู้ตรวจรายงานการประชุม